

Gnist

Utfordringsdrevet innovasjonsprogram
for bærekraftig steds- og næringsutvikling

Design og arkitektur Norge (DOGA)
er et kompetansevirkemiddel, med
tilskudd fra NFD og KDD.

Vi stimulerer til samhandling, innovasjon
og bærekraftig verdiskaping ved bruk
av design og arkitektur i norsk næringsliv
og offentlig sektor.

DOGA

Design
og arkitektur
Norge

NORDIC
EDGE

Fylkeskommunene

OSLOMET

FUTURE
BUILT

BYUTVIKLING
BÆREKRAFT
INNOVASJON

Distriktsenteret
Kompetansesenter for distriktsutvikling

Husbanken

Innovasjon
Norge

Innovative
anskaffelser

Lokale utfordringer

Globale målsetninger

Lokalsamfunn som testarena

Gnist-programmet bruker lokalsamfunn som testarena for å tenke nytt rundt komplekse utfordringer. Designmetodikk, samhandling på tvers og innbyggerinvolvering er sentrale elementer for å utdype forståelsen av den større sammenhengen, og skape best mulig utgangspunkt for varig endring.

Samfunnsinnovasjon for bærekraft

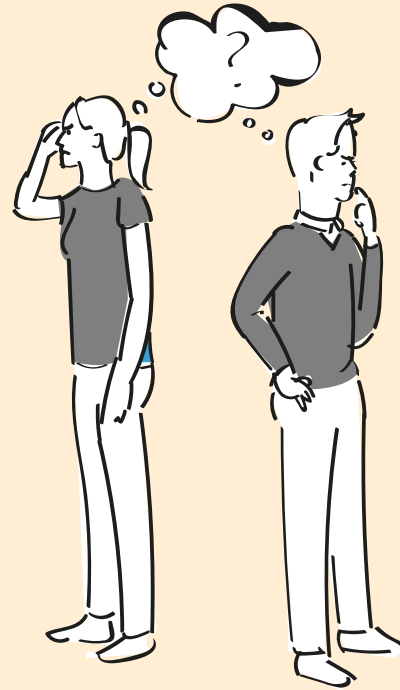
Gnist-programmet skaper et mulighetsrom for samfunnsinnovasjon. Basert på lokale ressurser og kvaliteter utforsker vi nyskapende konsepter og løsninger som styrker lokalsamfunnet, og som møter både nåtidens og framtidens ønsker og behov.

Hva vil det si at
Gnist er innovasjon
i tidlig fase?

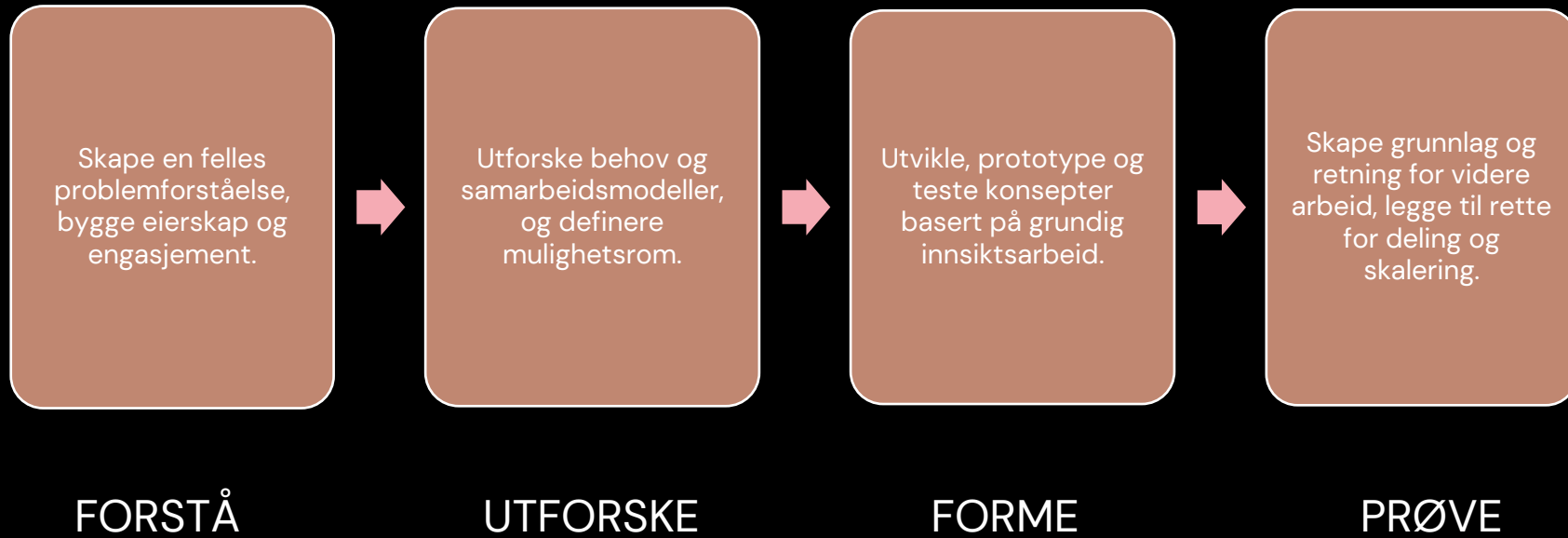
De tidlige fasene av innovasjon kan defineres av at man ikke har et klart bilde av ...

hvilket problem
det egentlig er
verdt å løse

og hvordan man
best går fram.

Effekten av
designmetodikk i
tidlig fase ...

Ulike verktøy til inspirasjon og veiledning

1.
Sett innbyggerne i
sentrum

2.
Tenk helhetlig

3.
Prioriter klima og
miljø

4.
Vektlegg inkludering
og samskaping

5.
Sats på neste
generasjon
næringsliv

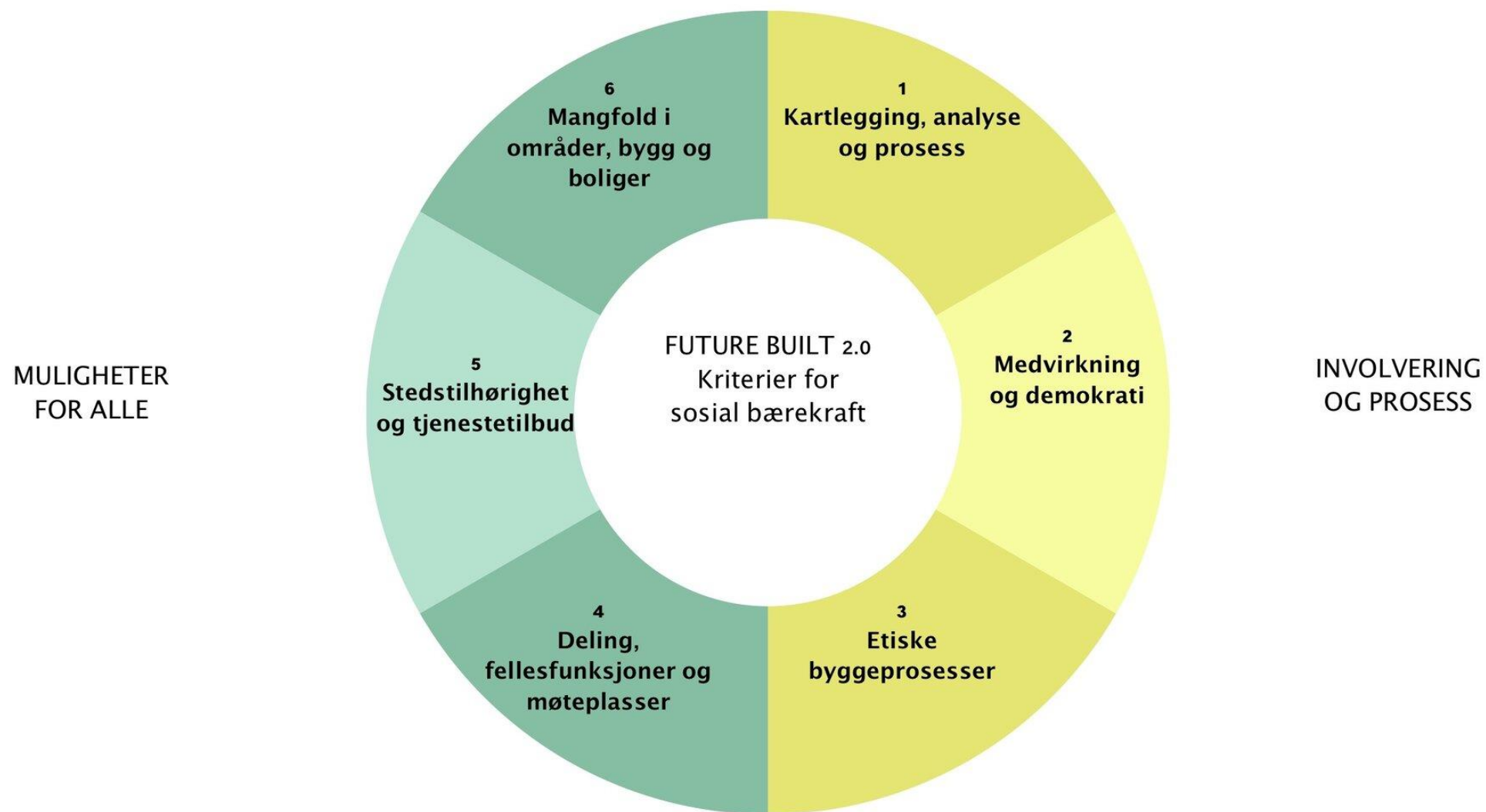
6.
Del og ta i bruk
åpne data

7.
Sats på
kompetansutvikling,
omstilling og
innovasjon

8.
Begynn lokalt, men
tenk globalt

11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES

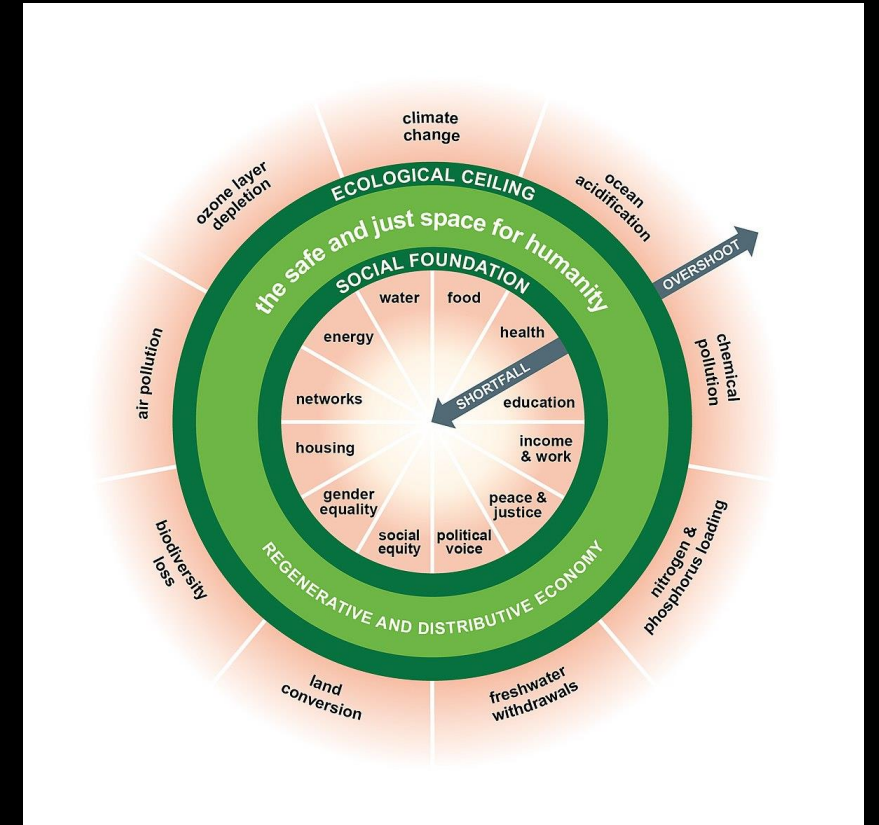
13 CLIMATE ACTION

12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION

17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS

Fra utfordringer til muligheter

Gnist skal gi kommuner en bedre forståelse for deres utfordringer, og bidra til å igangsette nyskapende og bærekraftige prosjekter i samarbeid med innbyggere, næringsliv og andre sentrale aktører.

Stedsutvikling for næringsutvikling

Gnist skal bidra til økt bevissthet rundt hvordan bærekraftig stedsutvikling kan fungere som en arena for innovasjon, nye næringsmuligheter og lokal verdiskaping.

Fremtidsrettede konsepter

Gnist skal utforske sirkulære og regenerative prinsipper, og fremme nytenkning og innovasjon med utgangspunkt i eksisterende ressurser og kvaliteter.

Design og arkitektur som drivkraft

Gnist skal demonstrere hvordan design og arkitektur kan fungere som en drivkraft for å skape framtidens attraktive, inkluderende og bærekraftige lokalsamfunn.

Deling for skalering

Gnist skal stimulere til nye forbildeprosjekter for bærekraftig stedsutvikling i hele landet, og legge til rette for erfaringsdeling og spredning på tvers av kommune- og regiongrenser.

5 Gnist-kommuner
5 aktive følgekommuner

Hvem kan søke?

Hovedmålgruppen er norske kommuner, uansett størrelse og beliggenhet. Vi oppfordrer kommuner til å søke sammen med andre aktører, slik at det etableres et samarbeid helt fra starten av prosessen. Kommunen kan være medsøker, med en annen aktør som hovedsøker.

Flere kommuner med tilsvarende utfordringer kan søke sammen. Dersom kommunen deltar i andre samarbeid på tvers av kommune- eller fylkesgrenser oppfordrer vi til at Gnist-prosessen samordnes med disse.

Eksempelvis kan det være aktuelt for distriktskommuner å se på mulige synergier mellom Gnist-programmet og bygdevekstordningen, som har ny utlysning våren 2023.

Hvordan blir kommunene valgt ut?

I dialog med fylkeskommunene velger DOGA ut opp til 10 kommuner med tilhørende utfordringer.

Utvelgelsen er basert på forhåndsdefinerte kriterier som bærekraftsambisjoner, forankring, endringsvilje, innovasjonspotensial og overføringsverdi.

Etter den første 'modningsfasen' sender kommunene inn en revidert søknad, hvorefter en ekstern fagjury plukker ut opp til 5 kommuner som blir nye Gnist-kommuner.

De kommuner som ikke blir valgt ut, blir invitert til å følge prosessen tett.

Hva slags utfordringer er relevante?

Vi ønsker oss reelle og konkrete utfordringer knyttet til bærekraftig steds- og næringsutvikling. Dette innefatter både økonomisk, miljømessig og sosial bærekraft.

De konsepter som utvikles gjennom Gnist-programmet skal bygge på lokale ressurser og fortrinn, og møte både nåtidens og framtidens ønsker og behov.

Det er en fordel hvis utfordringen er forankret i eksisterende planer og ambisjoner i kommunen. Utfordringen må i tillegg ha både innovasjonspotensial og overføringsverdi til andre kommuner.

Hva vil det si at Gnist er innovasjon i tidlig fase?

Det å jobbe med innovasjon i den tidlige fasen av en utviklingsprosess defineres av at man ikke har et fullstendig klart bilde av hvilken utfordring det egentlig er verdt å løse, og hvordan man bør gå frem for å løse denne, både med tanke på metoder, samarbeidsmodeller og konsepter.

En kan si at i Gnist-prosessen er veien frem til mål, og hvordan man rigger seg selv for å nå målet, like viktig som målet i seg selv.

Hvordan ser prosessen ut?

Gnist-prosessen finner sted fra mai 2023 til mai 2024, og inkluderer fasene forankring, utforskning og utvikling.

Kommunene gjennomfører anskaffelsen av innovasjonsteam, med støtte fra DOGA. Deretter igangsettes lokale innovasjonsprosesser med formålet å drive frem nyskapende konsepter og løsninger.

Nordic Edge legger til rette for prototyping, utprøving og validering av utvalgte konseptforslag.

På denne måten ønsker vi å skape et mer solid grunnlag for videreutvikling og realisering.

Hva koster det å delta?

Gnist-kommunene betaler 200.000 kr for deltakelse. Reiseutgifter kommer i tillegg. Følgekommunene deltar gratis, men må selv stå for reisekostnader. Beløpet innefatter hele innovasjonsprosessen fra utforskning til utvikling og utprøving i perioden mai 2023-mai 2024.

Vi oppfordrer til at det etableres et spleiselag mellom kommune, fylkeskommune og eventuelle andre aktører.

Kommunen må allokere en intern eller ekstern prosjektressurs på ca. 30% i perioden mai 2023-mai 2024.

Fylkeskommunene bidrar i tillegg med en grunnfinansiering på 50.000 kr til Gnist-programmet. Disse midlene går direkte til designteamene.

FYLKESKOMMUNENE
(Støtte + finansiering)

VIRKEMIDDEL
(Kompetanse +
finansiering)

PROGRAMEIERE

DOGA + NORDIC EDGE

SAMARBEIDSPARTNERE

OSLOMET + FUTUREBUILT

UTFORDRING

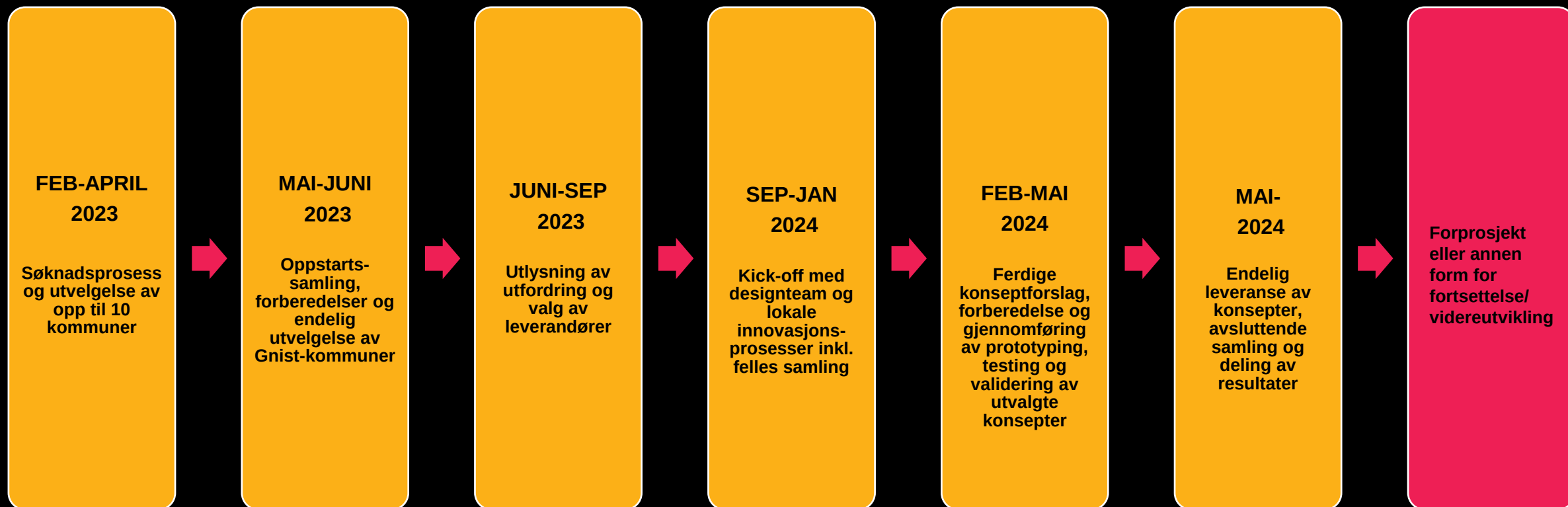
UTFORDRING

UTFORDRING

UTFORDRING

UTFORDRING

FØLGEKOMMUNER

Søknadsfrist: 31. mars 2023